

معماری در آئینه شعر حافظ

محمد اکبری فر^۱، سجاد اکبری فر^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد رشته زبان و ادبیات فارسی دانشگاه شهید مدنی آذربایجان

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد رشته مهندسی معماری دانشگاه محقق اردبیلی

چکیده

ادبیات فارسی آئینه‌ی زندگی مردمان ایران زمین و آداب و رسوم و کرد و کار آن هاست. بدون شک ادب فارسی و معماری جزو عجایب هنرهای اسلامی هستند که همگام با یکدیگر در طول دوره‌های مختلف بالیده‌اند و رشد کرده‌اند. معماری از جمله مواردی بوده است که ادیبان در خلال نوشته‌ها و سروده‌های خویش توجه خاصی به آن مبذول داشته‌اند و به روش‌های مختلف در آثار خویش به این هنر مهم اشاره نموده‌اند. البته ناگفته نماند که معماران این مرز و بوم نیز در در خلال خلق آثار بزرگ معماری از ادبیات غافل نبوده‌اند و در بسیاری از بناها اشعاری را بر بدنه‌ی بنا و یا سردر ورودی حک کرده‌اند. در میان شاعران ایرانی، حافظ را به حافظه‌ی ایرانیان لقب داده‌اند. اشعار او آئینه‌ی زندگی و زمانه‌ی خویش و بلکه زمان‌های متاخر نیز است. حافظ به هنرهای زمانه‌ی خویش بی‌اعتنا نبود و به مناسبت‌های مختلف با آوردن اصطلاحاتی خاص به این هنرها اشاره می‌نمود. در این معماری نیز از نظر حافظ دور نمانده است و گاه به گاه برای تشبیه یا بیان مقصود خویش از اصطلاحات مربوط به این فن نیز استفاده کرده است. البته اشاره به این نکته ضروری است که حافظ اهل عمران و آبادی در این دنیای مادی نبود و غرض از بیان این اصطلاحات بیان تشبیهاتی از معشوق یا بی‌ارزش پنداشتن زیبایی‌های این دنیای ناپایدار بوده است.

کلمات کلیدی: معماری، حافظ، شعر، ادبیات فارسی